

Л.Л. Власенко, викл. вищої кат. (*КПХП ХНТУСГ, Харків*)

Н.В. Туз, викл. вищої кат. (*КПХП ХНТУСГ, Харків*)

В.П. Варибрус, викл. I кат. (*КПХП ХНТУСГ, Харків*)

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ЯК ВАЖЛИВИЙ ФАКТОР НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Сьогодення вимагає від освітньої діяльності змін і модернізації, бо якість, конкурентоздатність професійної освіти суттєво позначаються на економічному, духовному та соціальному розвитку суспільства в цілому, мають визначальне значення для успішного розвитку України. Сучасному суспільству необхідні фахівці, здатні оперативним приймати нестандартні рішення, діяти творчо, самостійно, проявляти ініціативу, дисциплінованість. Формуванню цих рис сприяє правильна організація самостійної роботи студентів у навчальному закладі.

Освітня система потребує підвищення якості виконання самостійної роботи студентами. Особливо важливим є правильне визначення обсягу і структури змісту навчального матеріалу, що виноситься на самостійне опрацювання. У процесі самостійної пізнавальної діяльності студент має навчитися орієнтуватися у великій кількості інформації, сформулювати проблему, проаналізувати шляхи її вирішення, знайти оптимальний результат.

Самостійну роботу студентів можна поділити на дві складові: обов'язкова (підготовка до поточних аудиторних занять: опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до семінарів, практичних та лабораторних занять тощо) і спеціальна (поглиблення та закріплення знань студентів, розвиток творчих здібностей у ході написання рефератів, творчих робіт, виконання розрахункових робіт, індивідуальних домашніх завдань, курсових робіт і проєктів, участь у науково-дослідній роботі).

Самостійну роботу під час аудиторних занять викладачі циклової комісії «Харчові технології» організовують у вигляді різноманітних форм: дискусії, обговорення конкретних виробничих ситуацій, практичних завдань тощо. Цікавою в цьому напрямі є методика «кейсів», яка передбачає ознайомлення студентів із конкретним випадком або виробничою ситуацією, забезпечення їм доступу до необхідного матеріалу та пошук правильної відповіді, що і є результатом виконання завдання. Викладачі у цьому випадку виконують методичну, контролюючу та спрямовану роль. Цей напрям є досить новим для вітчизняної педагогіки, але перспективним.

Крім аудиторної самостійної роботи важливою є й позааудиторна самостійна робота, яку студент виконує поза розкладом навчальних занять. Вона дає змогу систематизувати, обміркувати та розширити знання, отримані під керівництвом викладача. Цей розділ діяльності потребує ряду сформованих особистісних якостей: пізнавальна самостійність, дослідницькі навички, уважність, вміння виділяти головне, аналізувати та порівнювати.

Одним із напрямів самостійної роботи є запровадження дистанційних технологій навчання, що передбачає отримання освітніх послуг без відвідування навчального закладу за допомогою сучасних інформаційно-освітніх технологій і систем телекомунікації. У зв'язку з цим у коледжі сформовані навчальні інформаційні ресурси, такі як електронні підручники, дистанційні курси, навчально-методичні матеріали, пакети контрольних завдань, комплекси тестів для організації поточного, підсумкового контролю та самоконтролю знань.

Під час підготовки до занять або опрацювання матеріалу з самостійної роботи навчальних дисциплін студенти використовують персональні сайти викладачів, на яких розміщений різний навчальний матеріал: ілюстративний теоретичний матеріал, методичні рекомендації до виконання практичних і лабораторних робіт, тестові завдання та інше. Даний ресурс дає змогу використовувати матеріали для планування своєї діяльності.

Однією з передумов організації самостійної роботи студентів у коледжі є створення сприятливих умов для вільного доступу до навчальної та наукової інформації. Студенти коледжу в електронному читальному залі можуть користуватися електронними варіантами лекцій, підручників і посібників, методичними рекомендаціями щодо виконання самостійної роботи.

Заслуговує на увагу і такий вид самостійної роботи студентів, як навчально-дослідницька робота. Під керівництвом викладачів студенти набувають знань щодо здійснення навчальних досліджень, аналізу та формування результатів роботи, формування висновків та рекомендацій щодо можливості впровадження результатів у виробництво.

Отже, самостійна робота студентів є важливою складовою у підготовці кваліфікованого фахівця, конкурентоспроможного на ринку праці, здатного до компетентної професійної діяльності на рівні світових стандартів.

Життям доведено, що тільки ті знання, які студент здобув самостійно, завдяки власному досвіду, думці і дії, будуть насправді міцні.